

JUSTITS MINISTERIET

Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 15. december 2020
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Jakob Ferniss Jepsen
Sagsnr.: 2020-0030-4646
Dok.: 1666985

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1710 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. august 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

William Lindsay-Poulsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1710 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

»Vil ministeren kommentere artiklen ”Indsatte udnytter forvaltningsloven til at skaffe navne på fængselsbetjente”, Fængselsforbundet den 26. august 2020, og redegøre for, hvorfor fængselsbetjentes navn angiveligt fremgår af aktindsigtsbesvarelser, herunder bedes ministeren redegøre for følgende:

- om kriminalforsorgen har modtaget klager herom og i bekræftende fald antallet af klager,
- om andre ansatte i andre stillinger såsom ansatte på landets psykiatriske afdelinger oplever samme problem, og i givet fald i hvilket omfang,
- om det samme problem kan forekomme i politiet, f.eks. ved at betjentenes fulde navne fremgår i politirapporter. Og vil ministeren redegøre for, hvad regeringen planlægger at gøre for at beskytte ansatte i udsatte jobs?»

Svar:

1. Det er helt uacceptabelt, hvis reglerne om aktindsigt bliver udnyttet til at chikanere og intimidere fængselsbetjente og andre særligt udsatte offentligt ansatte med borgernære funktioner.

Den artikel, der henvises til, og den debat, der i øvrigt har været om emnet, viser efter min mening, at de gældende regler om aktindsigt – hvorefter der som udgangspunkt er en ret til at få oplyst offentligt ansattes navne – ikke i tilstrækkelig grad varetager hensynet til disse offentligt ansattes sikkerhed og tryghed.

Jeg har derfor bedt mine embedsmænd om at kigge nærmere på modeller for at sikre, at navne på fængselsbetjente og andre særligt udsatte offentligt ansatte med borgernære funktioner i videre udstrækning end i dag kan undtages fra retten til aktindsigt.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, Rigspolitiet og Sundheds- og Ældreministeriet.

3. Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst følgende:

»1. Kriminalforsorgen har stort fokus på at sikre fængselsbetjentenes sikkerhed både på arbejde og i fritiden. Der er således i de senere år taget en række tryghedsskabende initiativer for personalet, herunder initiativer med henblik på at beskytte fængselsbetjentenes efternavne, ligesom der i det daglige arbejde – f.eks.

i forbindelse med aktindsigtssager – er fokus på hensynet til be-tjentenes sikkerhed.

2. Såfremt der ikke umiddelbart ved behandlingen af en aktind-sigtsanmodning findes anledning til at undtage medarbejderes navne, er udgangspunktet, at der foretages en høring af den/de pågældende medarbejdere for at sikre, at sagen er tilstrækkelig oplyst, inden der træffes afgørelse om aktindsigt.

Såfremt det på baggrund af høringen af medarbejderen vurderes, at der ikke foreligger sådanne omstændigheder, der kan be-grunde undtagelse fra aktindsigt, vil der blive givet aktindsigt i medarbejderens navn.

Når der er truffet afgørelse om aktindsigt, underrettes medarbej-deren om, hvorvidt den pågældendes navn er udleveret.

3. For så vidt angår spørgsmålet om klager fra medarbejdere om, at der er givet aktindsigt i deres navn, kan Direktoratet for Kri-minalforsorgen oplyse, at der ikke føres statistik eller udarbej-des andet datamateriale over medarbejderes klager herom, lige-som det ikke er muligt at lave et systemudtræk for disse infor-mationer.

Direktoratet har derfor indhentet en udtalelse fra de fire krimi-nalforsorgsområder om, hvorvidt der i 2019 og 2020 er modta-get klager fra personalet vedrørende udleveringen af deres navn i forbindelse med en afgørelse om aktindsigt, og i bekræftende fald antallet af klager.

Kriminalforsorgen Syddanmark og Kriminalforsorgen Hoved-staden har på denne baggrund oplyst at have registeret 1 klage hver i 2019 og ingen i 2020. Kriminalforsorgen Midt- og Nord-jylland og Kriminalforsorgen Sjælland har oplyst, at de ikke har registreret nogle klager i hverken 2019 eller 2020.

For så vidt angår klagen i Kriminalforsorgen Syddanmark kan det oplyses, at en indsat fra Nyborg fængsel havde anmodet om aktindsigt. En fængselsbetjent bemærkede i forbindelse med partshøringen uden nærmere angivelse af begrundelse, at han ikke ønskede sit navn oplyst. Det blev på den baggrund vurderet, at der ikke var grundlag for at undtage oplysningerne. U-num-mer og fornavn på fængselsbetjenten anført i den konkrete rap-port blev derefter udleveret. Ved en beklagelig fejl blev fæng-selsbetjenten først efterfølgende orienteret om, at hans anmod-ning ikke var efterkommet, hvilket fængslet beklagede over for ham. For så vidt angår klagen fra Kriminalforsorgen Hovedsta-den kan det oplyses, at Fængselsforbundet på vegne af et med-lem klagede over, at den pågældende ikke var blevet hørt forud for udleveringen af hendes navn i en aktindsigt. Medarbejderen fik lejlighed til at se det udleverede materiale og gav derefter

udtryk for ikke længere at være bekymret. Sagen blev derefter efter aftale mellem medarbejder og leder henlagt.

Det bemærkes, at data i besvarelsen baserer sig på kriminalforsorgsområdernes manuelle opgørelser og søgninger i de relevante journalsystemer. Tallene må derfor antages at være behæftet med nogen usikkerhed.

Endelig bemærkes, at det kan forekomme, at ansatte kommer med indsigelser, som ikke er egentlige klager, over, at deres navn udleveres. Det sker typisk i forbindelse med, at de partsføres over, hvorvidt de har bemærkninger til, at deres navn udleveres, jf. ovenfor under pkt. 2. Antallet af sådanne indsigelser registreres ikke og indgår ikke i ovennævnte oversigt over antallet af klager.«

4. Rigspolitiet har oplyst følgende:

»Rigspolitiets bidrag vedrører den del af spørgsmålet, der omhandler, om det samme problem kan forekomme i politiet, f.eks. ved at betjentenes fulde navne fremgår af politirapporter.

Rigspolitiet skal indledningsvis oplyse, at retten til aktindsigt i straffesager er reguleret i retsplejeloven. Retsplejelovens kapitel 3 a regulerer således offentlighedens adgang til aktindsigt i straffesager, mens reglerne i §§ 729 a - 729 d regulerer forsvarerens og den sigtedes/tiltaltes adgang til aktindsigt i straffesager.

Da den artikel, som spørgsmålene tager udgangspunkt i, omhandler reglerne om aktindsigt efter forvaltningsloven, tager Rigspolitiets besvarelse udgangspunkt i reglerne om aktindsigt efter forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Udgangspunktet efter disse regler er, at der er adgang til aktindsigt i navne på offentligt ansatte, herunder politibetjente, hvis de fremgår af sager eller dokumenter, som der søges aktindsigt i.

Rigspolitiet kan i relation til spørgsmålet konkret bekræfte, at det forekommer, at politibetjentes fulde navne fremgår af dokumenter, fx politirapporter, som der meddeles aktindsigt i.

Det forekommer også, at der modtages anmodninger om aktindsigt i ansattes personalesager, som formodes at tjene et retsstridigt formål, herunder et chikanøst øjemed, og hvor Rigspolitiet har meddelt aktindsigt i politiansattes navne, idet der ikke forelå en tilstrækkelig konkret begrundet mistanke om det chikanøse øjemed.

Rigspolitiet har kun i enkelte tilfælde meddelt afslag på aktindsigt med henvisning til konkret begrundet mistanke om et chikanøst formål.«

5. Sundheds- og Ældreministeriet har oplyst følgende:

»Sundheds- og Ældreministeriet har til brug for spørgsmålet anmodet Danske Regioner om bidrag.

Danske Regioner har oplyst følgende:

”Danske Regioner er opmærksom på, at der kan være problematikker forbundet med patienters adgang til journaler, hvor medarbejderes navne optræder. Det er en problematik, man vil drøfte i forbindelse med Sundhedsministeriets kommende udarbejdelse af bekendtgørelse om visning af logoplysninger og ændring af journalføringsbekendtgørelsen.”«